

„Eks sina ole seda waimo äratunud, kelle määratus ei mite üksnes wolis ja tarkuses ja igawuses, waid ka armastuses ja õiguses? Kas sa wõid unustada päivi, kus sinine päewa taewas ja sinine öötaewas sulle kui sinised silmad lahti läksid, misga helde Jumal sino peale waatas? — Kas sina ei ole määratuma armastust tunnud, mis inimeste südamesse ennast peitis ja sealt kui peeglist sulle paistis? nõnda kui päike oma eledat walgust ei mite üksnes ligiseiswa kuule — meie öödele walguseks — ei anna, waid ka eha ja loido-tähele ja kõige kaugematele rändawatele tähekestele?

„Tuleta meele pimedal tunnil, kuidas sul sino elo-keiwadel furno-hauad otsega kauge ue ilma määrajad paistid, ja kuidas sina leskel elopriiskusel surma hinna äramõistid. Wanuse külmas kohmetanud loomad soendab haua lumerüngas ue elusse ärkawaks. Otse kui üks laewamees, kes wilust, talwifest tühjust merest äkitselt rannakaldale üles astub, mis soeas täielikus keiwade ilus õitseb, nõnda saame üheaenukese tõukamisega, mis meie elo-laewa kergitab, elo talwe lõpetusel äkitselt igawesse keiwadesse.

„Ole rõõmus pimedal tunnil, et sino elo suures laias elus asendab. Maast wõdetut mullapõrnu on jumalik õhk elustanud. Nüüd kihiseb üks ilm, ja iga puulehke on üks hingede maa. Iga pisuke elo kohmetaks külma ja waoks põhja, kui ümberringi suur laenetaw elo teda ei soendaks ja ülerval ei kannaks. Uea meri läigib kui ruumide meri, ilm:

otjata hiilgawatest loomadest; ja suremine ja sündimine on aga tuleorud ja tulemääd igawesses laenetawas ilma-meres. Surnoluu-kuju ei ole kuulil leida, mis nõnda näitab on üks teine keha. Ilma kõige-omalist elus-olemist ei oleks meil muud kui laia otjata surma. Loomuse kõrge Alpeni mägede külles talistame kui samblad, mis oma kõrge pilwete külles imewad. Inimene on liblikas, kes Simborasso mäe üle kõigub ja kõrgel üle liblika lennab Kondor*); aga üköpuhas, suur ehk weike, Kalewi-poeg ja laps, nemad rändawad kõik priipõlwele ühes aias, ja ühe-päewa-kihulane weab oma suguwanemate rida tuulemarudest ja waenlastest läbi esivanemateni, kes ennemuiste Paradiisi jõgede kallastel õhtopäikesel paistel mängiswad. — Ära unusta seda mõtet ial, mis praego sino silma ees nii selgest ennast väljalahutab, et hing libedamate waimopiinade, tulisemate waimo rõõmude wasto kestab, senni kui keha kangemate ihuwalude ja kenaduste alla katki pudeneb. Nõnda on hinged sooauro-tulokeste sarnatsed, mis tuuleoogude ja wihmasagarate wahel kustumata ühest paigast teisi liiguwad.

„Kas sa wõid unustada pimedal tunnil, et suured inimesed enne sind on elanud, ja et sina nende järgile lähäd? Ütenda ennast nende waimude

*) Kes „Ma-ilm ja mõnda“ on lugenud, need tunnewad nimetud määd ja liano.